

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool Opstal te BUGGENHOUT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 23036

Instelling Vrije Basisschool Opstal

Directeur Lut MOERNAUT

Adres Broekstraat 29 - 9255 BUGGENHOUT

Telefoon 052-35.18.16

E-mail info@vbsopstal.be

Website <http://www.vbsopstal.be>

Bestuur van de instelling VZW Vrij Katholiek Onderwijs Buggenhout

Adres Kloosterstraat 15 - 9255 BUGGENHOUT

Scholengemeenschap Vrije Basisscholen Dender-Noord

Adres Laurierstraat 26 - 9280 LEBBEKE

CLB Vrij CLB Waas en Dender

Adres Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Dagen van het opvolgingsbezoek 21-12-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 21-12-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 21-12-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Barbara LECOQ

Teamleden Yves VAN MOORLEGHEM

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	4
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	4
3.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie.....	5
3.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	6
3.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	7
3.6 Inbreuken op de regelgeving	8
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	9
5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 06-10-2014 tot 09-10-2014 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 09-10-2017 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geredimeerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wiskundige initiatie

muzische vorming

Lager onderwijs - Leergebieden

wiskunde

muzische vorming

- **de regelgeving**

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen een doelgericht en volledig onderwijsaanbod. De onderwijsorganisatie en de materiële uitrusting ondersteunen het bereiken van de onderwijsdoelen. De muzische vorming levert een bijdrage tot een brede en harmonische ontwikkeling van de kleuters.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers plannen en realiseren een voldoende evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. De kleuteronderwijzers bewaken de verticale en horizontale samenhang in het onderwijsaanbod voor wiskundige initiatie. Hierbij hebben ze aandacht voor actief leren. De onderwijsorganisatie en de materiële uitrusting ondersteunen het bereiken van de onderwijsdoelen.

3.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie

<p>Curriculum</p> <p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Referentiekader</i></p> <p><i>Planning</i></p> <p><i>Evenwichtig en volledig</i></p> <p><i>Samenhang</i></p> <p><i>Brede harmonische vorming</i></p> <p><i>Actief leren</i></p>	<p>De kleuteronderwijzers streven in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden muzische vorming en wiskundige initiatie na.</p> <p>Als voornaamste referentiekader bij de planning van hun onderwijsaanbod gebruiken de kleuteronderwijzers het ontwikkelingsplan van de eigen onderwijskoepel. Leerplanvisie en -doelen vormen het uitgangspunt om doelgericht te plannen of om een samenhangend onderwijsaanbod te realiseren op basis van duidelijke afspraken.</p> <p>De kleuteronderwijzers streven een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor beide leergebieden na. Ze creëren gevarieerde ervaringssituaties die bijdragen tot het actief exploreren en experimenteren.</p> <p>In hun planningsdocumenten illustreren de kleuteronderwijzers hun aandacht voor de verschillende domeinen van muzische vorming. De kleuters krijgen kansen om plezier te beleven aan een ruime variatie aan muzische activiteiten. De kleuteronderwijzers vertalen de visie van het leerplan op beschouwen en creëren in de onderwijspraktijk.</p> <p>De leerkrachten van de kleuterafdeling beschikken over afspraken om over de leeftijdsgroepen heen een doelgerichte en graduele opbouw van het onderwijsleeraanbod te garanderen. De kleuteronderwijzers stemmen hun onderwijsaanbod af op de opbouw en de gradatie van het leerplan.</p> <p>De kleuteronderwijzers voorzien een onderwijsaanbod dat voldoende gericht is op een brede en harmonische vorming. Kleuters krijgen kansen tot zelfgestuurd leren en creatief en probleemoplossend omgaan met de realiteit.</p> <p>De kleuteronderwijzers creëren krachtige leeromgevingen, waarin de kleuters kansen krijgen tot waarnemen en verwoorden, tot ontdekken en exploreren en tot onderzoeken en experimenteren. Kansen om zelf wiskundige handelingen uit te voeren en te verwoorden en zo de begripvorming te verfijnen en te verdiepen worden systematisch benut. De kleuters krijgen kansen om zelf strategieën te ontdekken om wiskundige problemen aan te pakken. Ook de speelwerkplekken bieden systematisch kansen tot actief leren.</p>
<p>Onderwijsorganisatie</p> <p><i>Klasmanagement</i></p>	<p>Het klasmanagement steunt op een sterk stimulerende begeleidingsstijl. Korte klassikale leermomenten stimuleren de betrokkenheid van de kleuters bij de activiteit.</p>
<p>Materieel beheer</p> <p>Uitrusting</p> <p><i>Ontwikkelingsmaterialen</i></p>	<p>De materiële inrichting van de speelwerkplekken nodigt de kleuters sterk uit tot experimenteren en exploreren. Ze is doordacht om bij de kleuters spontaan wiskundig handelen of muzische activiteit te ontlokken.</p>
<p>Evaluatie</p> <p>Evaluatiepraktijk</p> <p><i>Evenwichtig en representatief</i></p>	<p>Alle domeinen van de wiskundige en muzische ontwikkeling komen evenwichtig in de evaluatie aan bod. Voor wiskundige initiatie zet de evaluatie aan tot de organisatie van zorginitiatieven.</p>

Begeleiding Om een betrouwbaar en breder beeld te krijgen van de wiskundige en muzische ontwikkeling van de kleuters kunnen ze terugvallen op duidelijke structuren, afspraken en procedures. Ze zetten klasintern systematische interventies op die leiden tot een sterke preventieve basiszorg, waarin ze effectief omgaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen kleuters.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Professionalisering Het schoolteam van de kleuterafdeling liet zich ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst en een externe dienst om het **Deskundigheidsbevordering** remediëringstraject vorm te geven en te implementeren in de klaspraktijk. Zowel studiedagen, personeelsvergaderingen als overlegmomenten dragen bij tot het verhogen van de professionaliteit van de kleuteronderwijzers. Sommige navormingsinitiatieven zijn duidelijk zichtbaar in de klaspraktijk.

Nascholingen

De kleuteronderwijzers getuigen van een gedreven inzet en de nodige veranderings- en vernieuwingsbereidheid. Hierdoor resulteert het remediëringstraject in een kwaliteitsvol onderwijsaanbod.

3.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. De onderwijzers slagen erin om een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod uit te bouwen. Ze geven het actief leren en de ontwikkeling van de brede harmonische vorming intentioneel aandacht. Hun klasmanagement oogt stimulerend. De leerbegeleiding steunt op een gedifferentieerde aanpak.

Curriculum De onderwijzers gebruiken het leerplan wiskunde als referentiekader en een **Onderwijsaanbod** onderwijsleerpakket als ondersteuning om de activiteiten vorm te geven. *Referentiekader* Daarnaast schreef het leerkrachtenteam van de lagere afdeling een *Planning* gelijkgerichte visie uit op goed wiskundeonderwijs. *Evenwichtig en volledig* In hun planningsdocumenten stellen ze een beperkt aantal focusdoelen voorop. *Samenhang* *Brede harmonische vorming* *Actief leren* Uit de observaties in de klas en de analyse van het leerlingenwerk blijkt een gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod. Het team beschikt over afspraken om de essentiële leerinhouden en vaardigheden per leerjaar vast te zetten. In de instructie- en de oefenfase benutten de onderwijzers regelmatig reële contexten. Zo stimuleren ze voor de leerlingen de kansen tot transfer, tot toepassen van het geleerde in rijk gevarieerde wiskundige situaties die aansluiten bij de ervarings- en leefwereld van de leerlingen.

De onderwijzers slagen erin om een actief leerproces te organiseren waarin ze kennis en vaardigheden stapsgewijs opbouwen vanuit betekenisvolle situaties en reële contexten. Ze verwerven met of zonder hulpmiddelen begrippen, inzichten of vaardigheden. De leerlingen leren nu door handelen, denken en verwoorden.

Onderwijsorganisatie De onderwijstijd wordt efficiënt benut. *Klasmanagement* *Onderwijstijd* Doorgaans hanteren de leerkrachten een stimulerende begeleidingsstijl. De groepering van de leerlingen binnen de klas houdt voornamelijk rekening met verschillen in niveau.

<p>Materieel beheer Uitrusting <i>Leermiddelen</i></p>	<p>Doorgaans stimuleren de leerkrachten het gebruik van concreet of gestructureerd materiaal. De schoolafspraken over het gebruik van ondersteunende didactische wandplaten, referentiekaders en algoritmen zijn uitgeschreven in het schoolwerkplan.</p>
<p>Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Gericht op bijsturing</i></p>	<p>De onderwijzers evalueren het leergebied wiskunde aan de hand van methodegebonden en zelfgemaakte toetsen.</p> <p>Vanuit observaties sturen ze het onderwijsaanbod individueel of klassikaal bij.</p>
<p>Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i></p>	<p>De evaluatiepraktijk levert voldoende informatie en een vrij breed beeld over de vorderingen en de leerprestaties van de leerlingen.</p> <p>Om een doeltreffende preventieve basiszorg te realiseren benutten de onderwijzers de mogelijkheden uit het onderwijsleerpakket gericht op basis- en uitbreidingsleerstof. Het team van de lagere afdeling onderneemt heel wat inspanningen om de eerstelijnszorg te realiseren. Voor leerlingen die het moeilijk hebben maken de onderwijzers duidelijke keuzes in de na te streven doelen of te verwerven leerinhouden.</p>

3.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. De onderwijzers streven een gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod na. Afspraken over de verticale samenhang sturen het onderwijsaanbod.

<p>Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i></p>	<p>De onderwijzers bereiken met hun leerlingen de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate.</p> <p>Sedert het verbetertraject dat het voltallige schoolteam samen doorliep, fungeren de leerplannen muzische vorming systematisch als referentiekader om het onderwijsaanbod te plannen. De leerplanvisie, waarin het creëren en het ontwikkelen van de creativiteit naast het beschouwen centraal staan, is effectief doorgedrongen en vertaald in de onderwijspraktijk. De onderwijzers zijn vertrouwd met de kerngedachten van het leerplan.</p>
---	---

Met diverse planningsdocumenten streven de onderwijzers een doelgericht en een evenwichtig leerplangericht onderwijsaanbod voor muzische vorming na.

De onderwijspraktijk kent nu een breder onderwijsaanbod met aandacht voor de verschillende muzische domeinen. Tijdens de bijgewoonde activiteiten leveren de leerkrachten van de lagere afdeling inspanningen om het brede muzische veld te bewandelen. De kwaliteit van de muzische activiteiten is gericht op experimenteren met materialen en technieken en op de exploratie van de eigen mogelijkheden in beeld, drama, beweging en muziek. Het domein media krijgt in mindere mate gericht aandacht. De stimulerende begeleidingsstijl van de onderwijzers stimuleert de ontwikkeling van de creativiteit en de authentieke vormgeving van de leerling. De leerlingen krijgen

ruime kansen om actief te participeren.

Materieel beheer	De school beschikt over voldoende materialen om de muzische doelen te realiseren.
Uitrusting <i>Leermiddelen</i>	
Evaluatie	Het team van de lagere afdeling denkt na over een gelijkgerichte visie op zinvol evalueren van muzische vorming. De proces- en productgerichte feedback heeft nog groeikansen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	
Begeleiding	De onderwijzers hebben aandacht voor een positief en veilig klasklimaat.
Leerbegeleiding <i>Zorg</i>	Hierbij willen ze het zelfvertrouwen van de leerlingen vergroten.
Professionalisering	Het schoolteam van de lagere afdeling liet zich ondersteunen door de pedagogische begeleidingsdienst en een externe organisatie om het remediëringstraject vorm te geven en te implementeren in de klaspraktijk.
Deskundigheidsbevordering <i>Interne expertise</i> <i>Nascholingen</i>	Zowel studiedagen, personeelsvergaderingen als overlegmomenten dragen bij tot het verhogen van de professionaliteit van de onderwijzers. Sommige navormingsinitiatieven zijn duidelijk zichtbaar in de klaspraktijk.

De onderwijzers getuigen van een gedreven inzet en de nodige veranderings- en vernieuwingsbereidheid. Hierdoor resulteert het remediëringstraject in een kwaliteitsvol muzisch onderwijsaanbod.

3.6 Inbreuken op de regelgeving

Voldoet

Deze regelgeving behoort niet tot de erkenningsvoorwaarden. Het al dan niet naleven ervan heeft dus geen impact op het advies voor verdere erkenning.

- De school moet in het schoolwerkplan de voorzieningen opnemen voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs (decreet BaO Art. 47).
- Het schoolteam moet een geïntegreerd zorg- en GOK-beleid installeren met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen (decreet BaO Art. 153septies).
- Het schoolteam moet het aanleggen en bewaren van bepaalde lijsten, notulen en dossiers m.b.t. het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs aanpassen aan de geldende regelgeving. (decreet BaO art.53, omzendbrief BaO/98/11).
- Het schoolteam moet voor het uitreiken van attesten aan leerlingen die geen getuigschrift krijgen, voldoen aan de geldende regelgeving. (decreet BaO art.53, omzendbrief BaO/98/11)

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

5 BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde geen inbreuken vast die voor verder gevolg doorgestuurd worden naar de bevoegde administratie.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Barbara LECOQ de inspecteur-verslaggever	Lut MOERNAUT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	